

En svensk koreograf PÅ FOLKLIG GRUND!

Stabbdans, trepolsk och Trotto "hade man satt som rubrik för torsdagskvällens inslag på Estrad. De som kommit bara för att se det engelska danslaget Trotto blev kanske besvikna. Trotto infann sig aldrig. Men istället fick publiken vara med om en mycket finare överraskning — mötet med en ny svensk koreograf på folklig grund. Kvällens programledare — dansspecialisten Henry Sjöberg från Rönninge — hade själv signerat det dramatiska, suggestivt poetiska danscollage som han kallat för "Stabbdans", rätt och slätt.

Men först upp på scenen var det danska danslaget Trepolsk som under veckan hunnit bli bekant för många södertäljebor — efter improviserade framträdanden på bla Gånggatan och besök på pensionärsträffar, sjukhus och pensionärshem.

På Estrads scen bjöd de på ett dansprogram som man annars knappast har en chans att se utanför Danmarks gränser. Många av Trepolsks danser har medeltida ursprung.

Först bekantade man sig med en polska från Fanö — där en gammal danstradition Tevt kvar längst. Man glädde sig åt en polska med snabb rytm, i släkt med mazurkan. Den dansades så de unga kvinnornas långa, mjuka hårflåtor stod rätt ut!

Sjäng gjorde man till en land-menuett från Lolland, en graciös och vacker dans. Tog avsked gjorde Trepolsk med en dansk variant av "väva-vadmal" — som man förr brukade avsluta de danska gillena med.

JOVIALISK KRUMELUR

En gammal TV-bekant mötte man sedan — den jovialiske, torrolige, krumeluren Fred Laine, den engelske trubaduren som vitsar så fint på svenska och sjunger ännu bättre på engelska naturligtvis!

Fred Laine var en god ersättning för det uteblivna Trotto. Laine tyckte det var roligt att se dansk dans. Hans förfäder på Englands nordöstra kust hade mest mött danskarna som

rivningsexperter — med specialitet att bränna ner kyrkor!

LÅTAR FRÅN 30-ÅRIGA KRIGET

Repertoaren som Laine gläder sin entusiastiska publik med, liknar ingen annan trubadurs eller folksångares. Han sjunger med bravur gamla engelska låtar från 30-åriga krigets dagar — på en älderdomlig, engelsk dialekt som man får skärpa örat för att begripa!

På magdeburgare och gitarr ackompanjerar sig Fred Laine när han sjunger bla den visa som han lärt av nordsjöfiskarna på sillfångst. — Men jag sjunger den inte för att stödja de multinationella företagens rovfångster kring Island. De multinationella företagen har aldrig mäktat med att skriva en folksång!, underströk Fred Laine.

För den repliken fick han varma applåder av Estrads unga publik.

PÅ SNART ÅTERSEENDE

Fred Laine är en lika musikalisk som sympatisk herre som man gärna återser på Estrads scen.

Det samma gäller Järna-Turinge folkdansgille som avlöste Fred Laine och som dansade sin "Stabbdans", ett danscollage som är värt att rädda för många senare uppföranden! För vi är svältfödda i Sverige med fullödig dansprogram på folklig grund, med den folkliga dansens hela styrka bevarad!

För musikcollaget till "Stabbdans" svarade Arne Blomberg som regi-hjälp hade Henry Sjöberg haft Kerstin Inovius.

PARET P ÅSTABBEN

"Stabbdans" inleddes med vackert klädda danspar som virvlade fram över scenen. Stabben — en bit av en kraftfull träöstam — dras in under ljudligt stånande av männen. På stubben sätts sedan det par bland bröllopsgästerna — bland ungdomarna — som kommit varann för när" under själva bröllopsnatten.

Man gycklar litet spefullt med dem. Dansar kring dem,

rycker flickan i kjolen, pekar finger. Det är en livfull, komiskt uttrycksfull dans.

ÖM FATTNING

Så dansar man in med drickat i snidade bågare — som går från mun till mun. Sedan sätts lysande, röda blommor i bågarna — de lyser som eld på "stubben".

Sex par dansar en munter dans — med händerna på varandras skuldror i mjuk, nästan öm fattning.

MED BEHAG OCH SKÖNHET

Så fick man uppleva en poetiskt suggestiv scen. I ljusdunklet träder en flicka in med ett ljus. Hon skall "lysa för bruden". Sjunger de gamla orden. "Nu skall vi lysa för bruden, om hon inte sin oskuld har kvar, skall hon mot ljuset le!" Går med sitt ljus från brud till varje flicka i hela bröllopsföljet!

Och bruden var underbart vacker i sin entré, i utsökt hemsydd Vingåkers-dräkt — med lysande, röd huvudbonad och skimrande grön kjol mot allt det vita! Och Karin Blomberg bar upp sin dräkt med behag och skönhet!

STREAP-TEASE

"P ÅGAMMALT"

Så omfattar alla brud och brudgum. Och flickorna klär raskt av brudgummen in på bara särken — och männen låter bruden undergå samma behandling. Så får de stiga i brudsäng under allmänt jubel. Och Estrads brudsäng var lika enkelt som genialt ordnad de-kormässigt!

En vacker avslutningsdans bjöd på mycken akrobatik och vacker dans av medlemmarna i Järna-Turinge folkdansgille — som är värda all respekt och uppskattning för sitt fina dansspel. Särskilt om man vet, att de alla är amatörer — som sedan februari arbetat fram sin fina "Stabbdans", jämsides med sina dagliga arbeten! Välkomna snart igen till Estrad, Henry Sjöberg och Järna-Turinge Folkdansgille! Ni behövs i svenskt dansliv av i dag!

MUST, DRAMATIK, NERV, POETISK SUGGESTION hade Järna-Turinge folkdansgilles fina uppvisning av danscollaget "Stabbdans" på Estrad. Skön och behagfull brud i hemsydd Vingåkersdräkt var Karin Blomberg. — Man måste vara nära sitt ämne för att kunna behålla den folkliga uttryckskraften i danserna, säger Henry Sjöberg, längst till höger, som framträdde som en ny intressant koreograf på folklig grund. — Nästa gång skulle jag vilja göra ett annorlunda program kring folklig dans och musik. Ta en melodi — i olika inspelningar från Hovkapellet och ned till de folkliga traditionsbärarna — och visa hur danserna ökar i styrka på vägen, ju närmare jorden man kommer! Henry Sjöberg borde vara värd ett statligt stöd till en egen folklig dansensemble! 27 18.6.73